

Jugiter operibus eniteseat. Ab idolorum etiam cultu, seu fauorum auguriorumque illecebris se diligenter abtineat, et ita in amore Redemptoris sui immutata devotione persistens invigilet, ut ad dilatandam Christianam fidem incessabiliter non desistat operam commodare.

Cumque de glorioso conjugē vestro paterna charitas sollicitē perquisisset, cognovimus quod eatenus abominandis idolis serviens ad suscipiendam vocem prædicatorum suam distulerit obedientiam exhibere. Qua ex re non modica nobis amaritudo congesta est, ab eo quod pars corporis vestri ab agnitione summæ et individux Trinitatis remansit extranea. Unde paternis officiis vestræ gloriosæ Christianitatis nostram commotionem non distulimus conferre, adhortantes quatenus divinæ inspirationis imbuta subsidiis importune et opportune agendum non differas, ut et ipse Salvatoris nostri Domini Jesu Christi cooperante potentia Christianorum numero copuletur, ut perinde intemeratæ societatis fœdere jura teneas maritalis consortii. Scriptum namque est: *Erunt duo in carne una (Matth. xix)*. Quomodo namque unitas vobis conjunctionis inesse dici poterit, si a vestræ fidei splendore interpositis detestabilis erroris tenebris remanserit ille alienus? Unde orationi continuo insistens, a longanimitate cœlestis clementiæ illuminationis illius beneficia impetrare non desinas. Ut videlicet quos copulatio carnalis affectus unum quodammodo corpus exhibuisse monstratur, hos quoque unitas fidei, etiam post hujus vitæ transitum, in perpetua societate conservet. Insiste ergo, gloriosa fida, et summis conatibus duritiam cordis ipsius religiosa divinorum præceptorum insinuatione mol-

lires summopere dematura, infundens sensibus quantum sit præclarum quod credendo suscipere mysterium, quantumve sit admirabile quod præmium consequi meruisti. Frigiditatem cordis sancti Spiritus annuntiatione succende, qua amoto torpore perniciosissimi cultus, divinæ calore jus intelligentiam tuarum exhortationum quantatione succendat; ut perfecto [perfecto] Scripturæ testimonium per te expletum indubi præclareat: *Salvabitur vir infidelis per mulierem (I Cor. vii)*. Ad hoc enim misericordiam nicæ pietatis consecuta es, ut fructum fidei et rumque tibi beneficiorum Redemptori tuo multum resignares. Quod equidem, suffragante præsidio dignitatis ipsius, ut explere valeas, assiduis assistimus precibus postulare. His ergo præsertim paternæ vobis dilectionis exhibentes officia, mur ut nos (reperita portitoris occasione) de hinc per vos superna potentia mirabiliter in conventu conjugis vestri submissæque vobis gentis difuerit operari, prosperis quantocius nuntiis letis; quatenus sollicitudo nostra, quæ de vestrorumque omnium animæ salute optabiliter deranter exspectat, vobis nuntiantibus repleta illustrationemque divinæ propitiationis in vobis sam opulentiùs agnoscentes, hilari confessione tori omnium bonorum Deo et beato Petro apostolorum principi uberes merito gratias exsolvamur.

Præterea benedictionem protectoris vestri Petri apostolorum principis vobis direximur, C speculum argenteum, et pectinem cburneum tum, quod petimus ut eo benignitatis animo vestra suscipiat quo a nobis noscitur destinatum.

APPENDIX.

EPISTOLA

AD JUSTUM ARCHIEPISCOPUM CANTUARIENSEM.

Dilectissimo fratri Justo, Bonifacius episcopus servus servorum Dei.

Susceptis vestræ dilectionis apicibus, in quibus reperimus, inter alia, plurimos ex gentilitate ibidem degentium, Deo omnipotenti et Domino nostro Jesu Christo auxiliante conversos, maxime autem in partibus Cantii ad veri Dei nostri fidem vestris laboribus esse perductos, valde gratulati sumus. Eadmodi quoque regis animum ad veræ agnitionis viam esse correctum, Dominum omnipotentem in id laudavimus, qui sui nominis sacramentum vestrique laboris fructum non deseruit, sicut ipse prædicatoribus Evangelii veraciter repromisit: *Ecce ego vobiscum sum omnibus diebus usque ad consummationem sæculi*. Multa est clementia apud Deum, quæ multa est in nobis demonstrata, cum aperiantur corda barbararum gentium ad suscipiendum prædicationis vestræ singulare mysterium. Ut enim proficerent vestris meritis, eorum est salvatio propinata, Domino dicente: *Qui perseveraverit usque in finem, hic salvus erit; et alibi: Consummati operis vobis merces a retributore omnium bonorum Domino tribuetur*. Cognovi siquidem in vestris syllabis ut sanctæ recordationis prædecessor noster Gregorius constituit Augustino et omnibus successoribus suis, in posterum metropolitanam et primitivam sedem in civitate Dorobernia, ubi caput totius gentis

Anglorum a diebus paganorum habetur. A nunc per revelationem Jesu Christi, qui est caput totius Christianitatis, eadem civitas exa et orthodoxa fides, quæ est radix nobilissima, collocatur, ut ex illa segete uberrimum fructus operis ad pabulum cœlestis patriæ omnem in metiri queant. O quam felix illa civitas quæ in se Christum habitatorem habere, expulsis hostis insidiis! Felix illa civitas, felix et tota cum illa superna misericordia visitare non desit, quos ante mundi creationem prædestinasti sibi sociare! Quare absit ab omni Christiano illa civitate Dorobernia aliquid minuatur aut inmutetur nunc, vel in futuris temporibus, quæ in decessore nostro domino papa Gregorio statuti quoquo modo res humanæ quassentur. Sed in auctoritate beati Petri apostolorum principis id præcipientes firmamus, ut in Dorobernia e semper in posterum metropolitanus totius Britanniæ locus habeatur, omnesque provinciæ regni Anglæ præfati loci metropolitanæ ecclesiæ subjiciantur mutilata perpetuæque stabilitate decernimus, autem ecclesiam, utpote specialiter consistentem potestate et tuitione sanctæ Romanæ Ecclesiæ quis conatus fuerit imminuere, eique de cœlestis potestatis jure quidquam abstrulerit, auferat Deus de libro vite, sciatque se sub anathematis oculis esse notatum. Deus te incolumem cum reverentissime frater.

^a Mansi, Suppl. tom. I, pag. 470, ex Wilkins, tom. I, pag. 52.